

Brüssel, 23.7.2019
COM(2019) 352 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Ulatuslikumad ELi meetmed maailma metsade kaitseks ja taastamiseks

{SWD(2019) 307 final}

I. Taust

Maailma metsade olukord

Metsad on meie jaoks hädavajalikud. Nad on meie kopsud ja elu alalhoiusüsteem, kattes 30% planeedi maapinnast ja olles koduks 80%-le selle bioloogilistest liikidest. Metsad pakuvad meile hingamiseks õhku, eemaldades atmosfäärist süsinikdioksiidi. Metsad pakuvad elutähtsat orgaanilist süsteemi mitmele planeedi kõige tihedamalt ja mitmekesisemalt asustatud elurikkuse kogumile. Nad pakuvad elatist ja sissetulekut umbes 25%-le maailma elanikkonnast, hoiavad kultuurilisi, sotsiaalseid ja vaimseid väärtuseid ja moodustavad suure osa traditsiooniliselt põlisrahvaste asustatud maast.

Praegu on maailma metsad raadamise¹ ja seisundi halvenemise² tõttu suures ohus, olles kaotanud aastatel 1990–2016 oma pindalast 1,3 miljonit ruutkilomeetrit; see võrdub 800 jalgpalliväljaku suuruse pinna kaotusega tunnis³. Inimeste tervise ja heaolu tagamiseks ning ühiskondade säästva arengu teele suunamiseks peame tegema teistega koostööd selle trendi tagasipööramiseks ning kaitsma ja taastama maailma metsi.

Maailma metsi ähvardavad ohud kuuluvad meie aja suurimate jätkusuutlikkuse probleemide hulka. Metsade raadamine on oluline elurikkuse vähenemise põhjustaja⁴. Maakasutusest ja selle muutusest, eriti raadamisest tulenevad heitmed on suuruselt teine kliimamuutuse põhjus fossiilkütuste põletamise järel. Need moodustavad peaaegu 12% kõigist kasvuhoonegaaside heitmetest ning kliimamuutusega võitlemiseks on oluline selles valdkonnas midagi ette võtta⁵. Samuti võib metsade raadamine mõjuda väga raskelt kõige haavatavamate inimgruppide, sealhulgas suurel määral metsaökosüsteemidest sõltuvate põlisrahvaste elatisele⁶.

EL on kehtestanud metsade raadamise ja seisundi halvenemise probleemidega tegelemiseks mitmesuguseid seadusandlikke ja muid meetmeid. Kuigi ELi metsasus on viimastel kümnenditel suurenenud (vt taustteavet 1), jätkub raadamine teistes, eriti troopilistes piirkondades murettekitava kiirusega⁷.

Taustteave 1. Metsad ELis

43% ELi maast – 182 miljonit hektarit – on mets või muu metsamaa⁸. Sellest 134 miljonit hektarit on kasutatav puidu tarnimiseks. ELi metsad on kasvanud: ajavahemikus 1990–2015 suurenes metsasus tänu metsastamise ja taasmetsastamise programmidele ja looduslikule juurdekasvule Kreeka pindala jagu⁹. ELi metsastrateegia¹⁰ on metsaga seotud poliitikate sidususe tagamiseks mõeldud raamistik. Metsad moodustavad poole Natura 2000 looduskaitsealade võrgustikust, kattes 38 miljonit hektarit, mis on üle 20% ELi metsavarudest. Samuti peab EL tegema rohkem tööd selleks, et metsasust kaitsta ja taastada, kaasa arvatud sellepärast, et metsade kasv on olnud viimasel ajal aeglasem.

Kõigist senistest pingutustest hoolimata ei suuda praegune poliitika tagada metsade kaitset ja säästvat kasutust. Seetõttu on meetmete tõhustamine olemasolevate metsade kaitseks, metsade säästvaks majandamiseks ning aktiivseks ja säästvaks uue metsa loomiseks meie jätkusuutlikkuse poliitikas olulisel kohal. Põlismetsad¹¹ vajavad oma ainulaadsuse ja asendamatususe ning selle tõttu, et raadamine avaldab neile väga suurt mõju, erilist tähelepanu. Halvenenud metsamaade metsastamine ja taastamine¹² võib aidata vähendada looduslikele metsadele avalduvat survet ning pakkuda tõhusat lisakaitset võitluses kliimamuutuse vastu.

Sellegipoolest ei suuda uute metsade istutamine asendada põlismetsi, millel on suur süsinikuvaru ja mida iseloomustab nende tohutu vanus, ainulaadsed ökoloogilised omadused ning väljakujunenud elurikkuse kaitse¹³.

Täiendavad ELi metsakaitsemeetmed oleksid kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja kohustustega, mis tunnustavad täielikult vajadust kaugelevaatavate meetmete järele metsade raadamise trendi tagasipööramiseks. Pariisi kliimamuutusi käsitlev kokkulepe, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames vastu võetud bioloogilise mitmekesisuse ülemaailmne strateegiline kava aastateks 2011–2020 ning Aichi elurikkuse eesmärgid edendavad metsade säästva majandamise, kaitse ja taastamise eesmärke¹⁴. Metsade kadumise ja halvenemise vähendamine on üks ÜRO strateegilise metsakava prioriteet¹⁵. Metsade säästva majandamise nimel tehtavate pingutuste suurendamine on keskne ka ÜRO 2030. aasta säästva arengu tegevuskavas, kuna metsadel on mitu funktsiooni, mis toetavad säästva arengu eesmärkide saavutamist.

Joonis 1. Metsasaaduste ja -teenuste osa ÜRO säästva arengu eesmärkide toetamises

- 1 Metsasaadustest saadav sissetulek
- 2 Metsikutest viljadest ja ulukitest saadav toit
- 3 Ravimtaimed
- 6 Puhas vesi joomiseks ja niisutamiseks
- 8 Säästev ja kaasav majanduskasv ning inimväärne töö kõigile
- 10 Sissetulekute ebavõrdsuse vähendamine
- 12 Säästev tarbimine ja tootmine
- 13 Süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine
- 15 Elurikkus

Joonis 2. Metsade raadamise mõju säästva arengu eesmärkidele

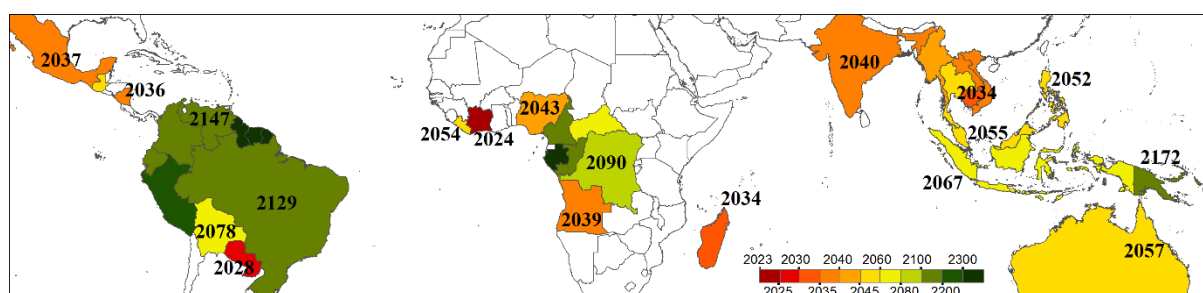

- 1 Haavatavuse suurenemine äärmuslike ilmaolude suhtes
- 2 Põllukultuuride tolmeldajate ja vihma vähenemine
- 3 Metsatulekahjustest põhjustatud hingamisteede haigused
- 6 Mittesäästev veeressursside majandamine
- 8 Mittesäästev majanduskasv ja inimväärse töö puudus
- 10 Sissetulekute ebavõrdsus
- 12 Mittesäästev tarbimine ja tootmine
- 13 Süsinikdioksiidi heitmed
- 15 Elurikkuse vähenemine

Metsade raadamise ja nende seisundi halvenemise põhjused

Metsade raadamist ja metsade seisundi halvenemist põhjustavad paljud erinevad tegurid. Maailma kasvava elanikkonna järjest suurem nõudlus toidu, sööda, bioenergia, puidu ja teiste põhitarbeainete järele kombineerituna vähese tootlikkuse ja ressursitõhususega avaldavad maakasutusele üha suuremat survet ja ohustavad maailma metsade kaitset. Umbes 80% maailma metsade raadamisest on põhjustatud põllumajandusmaa laiendamisest¹⁶. Samuti põhjustavad metsade raadamist linnade laienemine, taristu arendamine ning kaevandus.

Joonis 3. Ennustatav niiskete põlismetsade kadumise aasta¹⁷

Teised metsade raadamise põhjused on toimiva poliitika puudumine (näiteks integreeritud maakasutuse ning maaomandi ja maaõiguste selguste osas), nõrk valitsemine ja puudulik jõustamine, ebaseaduslik tegevus¹⁸ ning ebapiisav investeerimine metsade säästvasse majandamisse. Negatiivne mõju võib metsadele avalduda ka siis, kui karjamaa või varem toidu- ja söodaturgude jaoks kasutatav maa võetakse kasutusele biomassist kütuste tootmiseks (kaudne maakasutuse muutus).

Metsade seisundi halvenemist on keerulisem kvantifitseerida. Selle otseste põhjuste seas on mittesäästev metsavarude kasutamine, näiteks koduseks energiatarbimiseks, ning

loodusnähtused, nagu tulekahjud ja kahjurid. On vaja meetmeid, kuna nõudlus kütusena kasutatava puidu järele kasvab ning 2030. aastal sõltub sellest kütuseallikast prognooside kohaselt 2,8 miljardit inimest – võrreldes praeguse 2 miljardiga¹⁹.

Kuigi enamik metsade raadamise ja seisundi halvenemisega seotud põhitarbeaineid tarbitakse kohalikul või piirkondlikul tasandil, impordib EL²⁰ selliseid tooteid nagu palmiõli²¹, liha, soja, kakao, mais, puit ja kummi²², sealhulgas töödeldud toodete või teenuste vormis. Kogu lõpptarbimisega seotud raadamist²³ vaadates näeme, et ELi tarbimise osa maailmas on umbes 10%²⁴.

Väljakutsest saab võimalus: EL maailma teerajajana

Metsade kadumine ja seisundi halvenemine on pälvinud rahvusvahelist tähelepanu. Pikas perspektiivis ei ähvarda metsade raadamine ja seisundi halvenemine mitte ainult majandust, vaid ka inimkonda ennast.

Sellele puudub universaalne lahendus. **Võitlus raadamise vastu ning säästva metsamajanduse saavutamine on keerukad probleemid. Lahendused peavad olema riigi- ja piirkonnapõhised ning neil peavad olema kaks üldist eesmärki – kaitsta olemasolevaid metsi, eriti põlismetsi, ning suurendada oluliselt elujõulist ja liigirikast metsasust kogu maailmas.**

On selge, et EL üksi ei suuda raadamise trendi tagasi pöörata. Ta peab tegutsema osalisena ülemaailmses ühisrindes.

EL on metsadele avalduva surve vähendamiseks ja raadamise vastaseks võitluseks juba loonud partnerlussuhteid teiste riikidega.

Taustteave 2. ELi metsandusõigusaktide jõustamise, valitsemistava ja kaubanduse tegevuskava (FLEGT)²⁵

Alates 2003. aastast on ELi FLEGT-tegevuskavas kehtestatud meetmeid ebaseadusliku raie ja sellega seonduva kaubanduse vastaseks võitluseks. Partnerriikidega metsade majandamise täiustamiseks ja suutlikkuse parandamiseks tehtav koostöö on üks tegevuskava olulisemaid osi. Üks selle põhikomponente – ELi puidumäärus²⁶ – kohustab ELi turule puitu ja puittooteid toovaid ettevõtjaid tegema vastavuskontrolli, et minimeerida ebaseaduslikult raiutud puidu importimise riski. Samuti edendab tegevuskava dialoogi ja koostööd teiste olulisemate turgudega.

2016. aastal tehtud ELi FLEGT-tegevuskava hindamisel jõeldati, et see on jätkuvalt i) asjakohane vastus ebaseadusliku raie probleemile; ii) tulemuslik teadlikkuse suurendamise poolest; iii) aitab kaasa metsa majandamisele kogu maailmas; ning iv) aitab vähendada ELis nõudlust ebaseadusliku puidu järele. Selle hinnangu jõeldusi aluseks võttes on ELi komisjon ja liikmesriigid leppinud kokku FLEGT-töökava aastateks 2018–2022²⁷, mis suunab tööd tulevastel aastatel.

2008. aastal avaldas Euroopa Komisjon raadamist käsitleva teatise²⁸, milles seati ELile eesmärk peatada hiljemalt 2030. aastaks maailma metsade hävitamine ning vähendada 2020. aastaks troopiliste metsade koguraadamist 50% võrra. Määratleti võimalused täiustada ELi

poliitikat maailma metsade kaitsmisel, kasutades uusi teaduslikke teadmisi ja vahendeid.

Laiaulatuslikud ELi vabakaubanduslepingud sisaldavad kaubanduse ja säästva arengu peatükke, milles on siduvad sätted keskkonnakaitse, kliimamuutuse, elurikkuse ja metsade kohta, sealhulgas kohustus tagada mitmepoolsete keskkonnalepete, näiteks Pariisi kliimaleppe ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni tõhus rakendamine.

Euroopa Komisjoni pikaajaline strateegiline visioon „Puhas planeet kõigi jaoks“ 2050. aastaks²⁹ kliimaneutraalse majanduse saavutamiseks tunnistab, et kliimamuutusega edukaks toimetulekuks on hädavajalik suurendada metsade, mulla, põllumajandusmaa ja rannikuäärsete märgalade toimet süsiniku sidujana. ELi direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta³⁰ sisaldab siduvaid säästvuse kriteeriumeid maakasutuse otsese mõju vältimiseks seoses ELis tarbitavate biokütustega.

Euroopa arengukonsensuse³¹ eesmärk on kaotada vaesus eelkõige hästitoimivate ökosüsteemide kaudu, mis toetavad üleminekut rohelisele majandusele. Selles edendatakse säästvaid põllumajanduse väärtusahelaid metsade raadamise peatamiseks, ärahoidmiseks ja tagasipööramiseks.

Samuti suurendab EL tarbijate teadlikkust vajadusest vähendada tarbimise keskkonnamõju maale ja kannustab inimesi tarbima tooteid, mis tulevad raadamisvabadest tarneahelatest, s.t sellistest tarneahelatest, mis ei põhjusta ei otseselt ega kaudselt raadamist.

Vaatamata nendele jõupingutustele ei ole tõenäoline, et suudetakse täita ELi eesmärk vähendada 2020. aastaks troopiliste metsade raadamist 50% võrra³², ning seetõttu peame oma tegevust kiirendama ja võtma maailma metsade kaitsel ja taastamisel veelgi tugevama juhirolli.

Olulise kaubanduspartneri ja investorina ning suurima arenguabi andjana teeb EL koostööd partneritega kogu maailmas. Koostöö tihendamiseks metsade kaitsel ja taastamisel on palju võimalusi.

Metsad pakuvad ühiskonnale olulisi ökosüsteemi teenuseid nagu puhas õhk, veeringe reguleerimine, süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, pinnase kaitse vee- ja tuuleerosiooni eest, elupaigad loomadele ja lindudele, halvenenud maa seisundi taastamine ning vastupanuvõime katastroofidele ja kliimamuutusele. Nende funktsioonide kaudu saavad nad leevendada piirkondlike konfliktide riski, vähendada rändevooge ning suurendada põllumajandustegevuste toodangut ja kohalike kogukondade heaolu.

Halvenenud seisundis metsade taastamine ja uute metsade istutamine on leitud olevat tõhusad lisameetmed raadamise peatamiseks tehtavatele pingutustele. Selliselt taasmetsastatud alad võivad pakkuda korraliku kavandamise ja rakendamise puhul palju hüvesid (vältides näiteks teiste õiguspäraste ja säästvate maakasutusviiside asendamist), milles järgitakse täielikult elurikkusele soodsaid ökoloogilisi põhimõtteid. Need metsad võivad toimida puhvertsoonina põlismetsadele, kaitsta pinnast, koguda puhast vett ja tagada geneetilist mitmekesisust. Puude suuremahuline istutamine aitaks oluliselt kaasa ka kliimamuutuse mõju leevendamisele³³. Mõned võimalused, mida valitsustevahelise kliimamuutuste rühm kirjeldas selleks, et globaalne soojenemine ei ületaks 1,5 °C, vajaksid 2050. aastaks metsade kasvu võrreldes 2010. aastaga kuni 1 miljardi hektari võrra³⁴.

Lisaks võib olemasolevate metsade kaitse ja metsasuse säästev suurendamine pakkuda

inimestele elatist, suurendada kohalike kogukondade sissetulekut ja võimaldada säästvate biomajandussüsteemide väljaarendamist. Metsad on paljulubav rohemajanduse sektor, millel on potentsiaal luua maailmas 10 kuni 16 miljonit säästvat ja inimväärtet töökohta³⁵.

EL jätkab oma teadmiste ja kogemuste arendamist ja jagamist, tagades selle, et säästva metsamajanduse, metsastamise ja taasmetsastamise projektides võetakse arvesse kohalikke keskkonna-, sotsiaalsete ja majandustingimusi. Samuti jagab EL ka edaspidi selliseid lahendusi nagu metsadele avalduvat survet vähendavate puhaste energiaallikate mitmekesistamine, säästvad puidutarned ning suure elurikkusega looduslikel metsadel põhinevad ökoturismi projektid.

II. Eesmärgid ja käsitlusala

Käesoleva teatise eesmärk on teha ettepanekuid võimaluste kohta ELi tegevuse tõhustamiseks maailma metsade, eriti põlismetsade kaitsel ning säästval ja vastutustundlikul metsade taastamisel. Üldeesmärk on kaitsta ja kasvatada maailma metsi, et parandada inimeste tervist ja elatisallikaid ning jätta tulevastele põlvkondadele heas seisukorras koduplaneet.

ELi tegevuse kiirendamine on kooskõlas ELi praeguste rahvusvaheliste kohustustega ning ELi eesmärgiga peatada 2030. aastaks ülemaailmne metsade hävimine. Teatis on vastuseks Euroopa Parlamendi³⁶, nõukogu ning era- ja avaliku sektori sidusrühmade³⁷ palvetele.

Selles teatises pakutakse välja rida uusi meetmeid ja püüdlusi, lähtudes ELi 2013. aasta metsastrateegiast, ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiast aastani 2020³⁸, 7ndast keskkonnanalane tegevusprogrammist³⁹ ning Euroopa Komisjoni strateegilisest pikaajalisest visioonist „Puhas planeet kõigi jaoks“ 2050. aastaks kliimanetraalse majanduse saavutamiseks.

Komisjoni aruteludokumendis „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“⁴⁰ rõhutatakse, et metsade raadamine ei ole kellegi teise probleem. Toonitatakse fakti, et ELi toidu- ja söödatarbimine on üks peamisi keskkonnamõju põhjustajaid, tekitades ELi välistes riikides suure surve metsadele ja kiirendades raadamist. Seetõttu tuleks soodustada ELis raadamisvabadest tarneahelatest pärit toodete tarbimist vastavalt asjakohasusele nii seadusandlike kui mitteseadusandlike meetmetega.

Raadamise ja metsade seisundi halvenemise peatamine kombineerituna säästvate metsade seisundi taastamise ning metsastamise ja taasmetsastamisega pakuvad võimalusi majandusarenguks. Selleks tuleb pöörata erilist tähelepanu põllumajandus- ja metsandustoodete säästvate tootmisele ja tarbimisele. Vaja on nii rahvusvahelisel, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil võetavaid meetmeid kui ka olulises mahu investeringuid.

Sellest lähtuvalt pakub käesolev teatis välja **partnerlusmeetodi – tiheda koostöö tootvate ja tarbivate riikidega ning ettevõtjate ja kodanikuühiskonnaga**. Sellised partnerlused võivad aidata kaasa tegevusele, mis edendab maa valdamist, säästvat metsamajandust ja taasmetsastamist, läbipaistvaid tarneahelaid, tõhusat järelevalvet, säästvat rahandust ning mitmepoolset koostööd. Käesolevas teatises määratletud meetmed võivad tuua kasu ka teatavatele teistele looduslikele ökosüsteemidele, kuna nende vähenemist põhjustavad samad tegurid kui metsade puhul⁴¹.

Käesolevat teatist koostades viis komisjon ellu ulatuslikud konsultatsioonid sidusrühmadega⁴², korraldades muu hulgas 2014. ja 2017. aastal kaks konverentsi ning 2019. aastal avaliku arutelu. Teatise aluseks olevat tõendusmaterjali toetavad ka kolm uuringut, eriti 2018. aasta veebruaris avaldatud „Feasibility study on options to step up EU action against deforestation“ („ELi raadamisvastaste meetmete kiirendamise võimaluste teostatavusuuring“), milles tuvastati senised puudujäägid ja hinnati võimalikke uusi poliitilisi tegevusi. Näiteks kuigi ELi metsaõiguskorralduse täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse tegevuskava võitleb ebaseadusliku raie vastu ning aitab kaasa metsade haldamisele, ei käsitle ta põllumajanduse laienemisest tuleneva raadamisega. ELi direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta sätestab säästvuse kriteeriumid, millele vedela biokütuse lähteained ja teatud biogaasi ja tahkete biokütuste biomassist lähteained peavad vastama, et kvalifitseeruda rahalisele ja seadusandlikule toetusele. Direktiiv ei hõlma aga põhitähtsate muid kasutusviise peale biokütuste.

Kuna ametisoleva komisjoni mandaat hakkab lõppema, ei esitata käesolevas teatises järgmise komisjoni jaoks lõplikku tegevuskava. Meie ees seisvad proovikivid on siiski sedavõrd kiireloomulised, et väärivad probleemide tõsist analüüsi, arutelu nende lahendamisevõimaluste kohta, mitme kohest esitlemist võimaldava ettepaneku koostamist ning seadusandlike ja rahaliste reageeringute koostamist, mis jäävad ametisseastuva komisjoni poliitilistele juhtide otsustada.

III. Viis prioriteeti ELi metsade raadamise ja metsade seisundi halvenemise vastase tegevuse tõhustamiseks

Prioriteet 1: vähendada ELi tarbimise mõju maale ning soodustada ELis raadamisvabadest tarneahelatest pärit toodete tarbimist

Komisjon on teinud viimased kümmekond aastat tööd raadamise ja metsade seisundi halvenemisega seotud poliitilise teadlikkuse parandamise nimel. Kehtestatud on vabatahtlikke ja kohustuslikke meetmeid sellistes valdkondades nagu keskkonnamärgised, säästvuse aruandlus, inimõigused, hoolsuskohustus, säästvad investeeringud ja rahandus, riigihanked ning ettevõtete sotsiaalne vastutus / vastutustundlik ettevõtluskäitumine. Kuigi neil meetmetel on teatav mõju olnud, keskendusid vaid vähesed neist konkreetselt raadamisele, metsade seisundi halvenemisele ja taasmetsastamisele. Ning kuigi viimastel aastatel on mitmekordistunud erasektori vabatahtlike kohustuste arv, mis toetavad võitlust raadamise vastu, võiks veelgi parandada nende pingutuste rakendamist ja läbipaistvust.

Samuti on EL hakanud pöörama tähelepanu biokütuse kasutamise suurenemisest tulenevale raadamise ohule. ELi direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta⁴³ sisaldab lisaks siduvatele säästvuse kriteeriumitele ka reegleid raadamise riski minimeerimiseks ja kehtestab üldise ülempiiri toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste kasutamise arvessevõtmiseks taastuvenergia eesmärkide täitmisel. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/807⁴⁴ sisaldab kriteeriumeid selliste maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kindlaksmääramiseks, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale. Suure maakasutuse kaudse muutusega lähteainete arvessevõtmise võimalus riigi üldises panuses taastuvenergia eesmärkidesse on perioodil 2021–2023 piiratud ning kaob hiljemalt 2030. aastaks.

Selleks et soodustada ELis raadamisvabadest tarneahelatest pärit toodete tarbimist,

peame muutma nende toodete märgistamise, edendamise ja ostmise tarnijate, tootjate, edasimüüjate, tarbijate ning ametiasutuste jaoks lihtsamaks. Head näited ELi poliitikast tarneahela läbipaistvuse parandamisel on määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (tuntud ka ELi puidumäärusena), ning määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele – mis võimaldab tarbijal eristada toodetes sisalduvaid erinevaid taimseid õlisid. Teiste meetodite hulka kuuluvad veel ELi ökomärgis, keskkonnahoidlikud riigihanked ja muud ringmajandusega seotud algatused. Samuti võivad mitmesugustest tootekategooriatest tuleneva raadamise surve paremale hindamisele kaasa aidata sellised vahendid nagu toote keskkonnajalajalg ja organisatsiooni keskkonnajalajalg. Need algatused võiksid aga keskenduda konkreetsemalt metsastamise edendamisele ning raadamise ja metsade seisundi halvenemise vastasele võitlusele.

Säästvate tarneahelate toetamisel võivad oma osa mängida ka sertifitseerimis- ja kontrollisüsteemid, kui järgitakse rangeid nõudeid. Komisjon on töötanud välja juhenddokumendi ⁴⁵ ELi puidumääruse kohta, mis käsitleb kolmandate poolte kontrollisüsteemide rolli riskide hindamisel ja leevendamisel. Samuti hinnati ühes 2018. aasta uuringus palmiõli säästvuse standardeid ja võeti kokku olemasolevate palmiõli säästva tootmise ja tarbimise algatuste mõju ⁴⁶. Raadamisvabade põhitarbeainete märgistamist ja edendamist toetavaid standardeid ja sertifitseerimissüsteeme tuleks tõhustada muu hulgas nende kasulikkust ja puudujääke käsitlevate uuringute abil ning suuniste väljatöötamise teel, mis sisaldaksid ka teatud kriteeriumite põhist hindamist erinevate standardite ja süsteemide usaldusväärsuse ja töökindluse tõestamiseks. Kõnealused kriteeriumid peaksid käsitlema selliseid aspekte nagu sertifitseerimis- ja akrediteerimisprotsesside usaldusväärsus, sõltumatu järelevalve, tarneahela järelevalve võimalused, põlismetsa ja suure elurikkuse väärtusega metsade kaitse nõuded, ning edendama säästvat metsamajandust.

Samuti tuleks tarbijaid ja tootjaid paremini teavitada põhitarbeainete tarbimise ja raadamise vahelisest seosest. Inimesi tuleks nii seadusandlike kui ka teiste algatuste kaudu kannustada järgima tasakaalustatumat, tervislikumat ja toitvamat dieeti ⁴⁷ ning vähendama toidujäätmete hulka. Selline säästvam elustiil vähendaks maale ja ressurssidele avalduvat survet.

Põhimeetmed

Komisjon teeb järgmist:

- **Loob platvormi raadamise, metsade seisundi halvenemise ja maailma metsasuse säästva suurendamise teemalisteks aruteludeks paljude huvirühmadega ja liikmesriikidega**, et soodustada suhtlust huvirühmadega ja nende vahel eesmärgiga luua koostöösuhteid, innustada neid võtma ja jagama kohustusi raadamise oluliseks vähendamiseks ning jagada kogemusi ja teavet.
- **Soodustab raadamisvabade põhitarbeainete märgistamist ja edendamist toetavate standardite ja sertifitseerimissüsteemide tugevdamist** muu hulgas nende kasulikkust ja puudujääke käsitlevate uuringute abil ning suuniste väljatöötamise teel, mis sisaldaksid ka teatud kriteeriumite põhist hindamist erinevate standardite ja süsteemide usaldusväärsuse ja töökindluse tõestamiseks.
- **Hindab täiendavaid nõudlusepoolseid regulatiiv- ja muid meetmeid ühiste reeglite ja ühise arusaamise tagamiseks seoses raadamisvabade tarneahelatega**, et suurendada tarneahela läbipaistvust ja minimeerida ELi-suunalise põhitarbeainete impordiga seotud raadamise ning metsade seisundi halvenemise riski.

Lisaks parandab komisjon käimasolevate meetmete rakendamist järgneva abil.

- **Koostöös asjaomaste sidusrühmadega tehtavad analüüsid eesmärgiga hinnata vajadust nõuda ettevõtete juhtkondadelt säästvuse strateegia väljatöötamist ja avaldamist**, sealhulgas asjakohast hoolsuskohustust kogu tarneahelas ja mõõdetavaid säästvuse eesmärgi⁴⁸.
- **Metsade jaoks oluliste kaalutlustega arvestamise edendamine ettevõtete sotsiaalse vastutuse ja vastutustundliku ettevõtluse tavades** ning erasektori vabatahtlike kohustuste läbipaistvuse ja rakendamise toetamine kooskõlas rahvusvaheliste suunistega.
- **Raadamisega seotud kaalutluste veelgi tugevam integreerimine ELi ökomärgisesse, keskkonnahoidlikesse riigihangetesse ja teistesse ringmajandusega seotud algatustesse.**
- **Aktiivne toetus teabe ja õppematerjalide väljatöötamisele ja levitamisele** eesmärgiga vähendada nõudlust selliste toodete järele, mille tarneahelad võivad hõlmata raadamist ning suurendada samal ajal nõudlust raadamisvabadest tarneahelatest pärit toodete järele.
- Kehtiva õigusliku raamistiku „Puhas energia kõigile eurooplastele“ kontekstis **asjakohaste taastuvenergia ja biokütuste aspektide käsitlemine, kõigi komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/807 juurde kuuluva aruande aspektide läbivaatamine 2021. aastal ning vajaduse korral delegeeritud määruse (EL) 2019/807 muutmine 2023. aastal** uusimate olemasolevate tõendite alusel.
- **ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse töökava (FLEGT) aastateks 2018–2022 rakendamine, tõhustades eelkõige ELi puidumääruse rakendamist.**

Prioriteet 2: pingutada koostöös tootjamaadega selle nimel, et vähendada survet metsadele ja kindlustada ELi arengukoostöö raadamise vastu

Kooskõlas ELi arengukoostöö põhimõtetega hakkab komisjon partnerluses tootjariikidega võitlema raadamise ja metsade seisundi halvenemise vastu. EL on investeerinud alates 2014. aastast keskmiselt 1,2 miljardit eurot aastas põllumajandusprogrammidesse nendes partnerriikides, millel on selles valdkonnas raskusi. Investeerimisel on toetatud peamiselt kliimamuutuse suhtes vastupanuvõimelist põllumajandust; säästvat intensiivistamist ja mitmekesistamist; agroökoloogiat ning agrometsandust. Komisjon püüab edendada säästvaid ja läbipaistvaid põllumajanduse väärtusahelaid, võttes aluseks usaldusväärse metoodika⁴⁹, mida jagatakse partnerriikidega. See võimaldab komisjonil toetada meetmeid selliste põhitarbeainete nagu kohvi, kakao, palmiõli ja põllumajandusloomade väärtusahelate ümberkujundamiseks.

Samuti on komisjon keskendunud hoolikamalt säästvale metsamajandusele kui metsa vähenemise ja halvenemise ärahoidmise, peatamise ja tagasipööramise meetodile. Säästev metsamajandus sobitab omavahel majanduslikke, keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid eesmärgi, et i) tagada metsade tootmisväärtuse säilimine; ii) suurendada metsade vastupanuvõimet kliimamuutusele; ning iii) säilitada metsade pakutavad ökosüsteemi teenused (sealhulgas elurikkuse kaitse ja süsinikdioksiidi sidumine). Samuti aitab säästev metsamajandus edendada uuenduslikku biomajandust ja kasutada ära metsandussektori sotsiaalmajanduslikku potentsiaali. Investeerimine metsandussektoris toob teistes majandussektorites kaasa üle kahe korra suurema tulu. Iga 100 töökoha loomine metsandussektoris toob kaasa 153 töökoha tekkimise teistes sektorites⁵⁰.

Mitmekesiste puittoodete säästva tarbimise ja tootmise edendamine on üks biomajanduse tähtsamaid elemente. EL on investeerinud alates 2010. aastast oma „SWITCH To Green“ („üleminek keskkonnasäästvale“) programmide kaudu metsatööstusega seotud katseprojektidesse üle 20 miljoni euro. 2018. aastal tehtud hindamisel järeldati, et ELi toetus keskkonda säästva ettevõtluse arendamisele (peamiselt Aafrikas ja Aasias) saavutas suure mõju säästvate tarbimis- ja tootmistavade, investeringute kasvu ning keskkonnahoidlike töökohtade loomise osas⁵¹.

Elurikkus on metsade tootmisväärtuse ja nende ökosüsteemi teenuste alus ning seetõttu metsade raadamise vastases võitluses keskse tähtsusega. EL on toetanud kaitsealade loomist ja haldamist, mis 2018. aastal moodustasid kokku 14,7 miljonit hektarit troopilist niisket metsa. Samuti on EL toetanud uuenduslikke ja tõhusaid metsakaitsemeetodeid, näiteks kogukonnakaitset (eriti põlisrahvaste poolt) ja maastikupõhist käsitusviisi⁵².

Ebaseaduslikud tegevused tekitavad suure raadamise riski. Seetõttu on hädavajalik tegeleda selliste põhjustega nagu nõrgad valitsemistavad ning see on olnud üks ELi FLEGT-töökava põhielemente. Alates 2003. aastast on tegevuskava aidanud parandada osalevates riikides läbipaistvust, aruandlust, õigusreformi, kaasavust ja osalusel põhinevaid käsitusviise. Vastutustundliku maa- ja metsaomandi edendamine⁵³ on jätkuvalt üks ELi rahvusvahelise koostöö ja arengupoliitika põhiprintsiipe. Praegu toetab EL umbes 40 arenguriigis maa valitsemistava meetmeid ning veel 18 riigis riikliku toiduga kindlustatuse raames maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundlikku majandamist käsitlevate vabatahtlike suuniste⁵⁴ rakendamist. Samuti annab EL otsetoetuseid inimõiguste ja maaõiguste kaitsjatele. ELi looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise tegevuskava⁵⁵ raames parandab

kohalike omavalitsuste ja kogukondade kaasamine metsakuritegude vastaste jõupingutuste tulemuslikkust.

ELi meetmed on aidanud tootjariikides arendada ja rakendada poliitikat, mis on juba vähendanud metsade kadumist ja metsade seisundi halvenemist. Senise kogemuse põhjal suurendab komisjon olemasolevate meetmete mahtu ja töötab välja täiendavaid, näiteks alljärgnevalt viidatud meetmeid.

Põhimeetmed

Komisjon teeb järgmist:

- **Tagab, et raadamisest räägitakse riigi tasandi poliitilistes aruteludes ning aitab partnerriikidel töötada välja ja võtta kasutusele riiklikud metsi ja säästvat metsamajandust käsitlevad raamistikud.** Kõnealused riiklikud raamistikud peaksid võtma arvesse nii riigisiseseid vajadusi kui ka ülemaailmseid kohustusi. See võib hõlmata partnerriikide abistamist nende riiklikult kindlaksmääratud panuste andmisel Pariisi leppe elluviimise ja/või metsade haldamisega seotud meetmete lisamist eelarvetoetuse ja riigi rahanduse juhtimise poliitikasse.
- **Tagab, et ELi toetus partnerriikide põllumajandus-, taristu-, kaevandus-, linna-, linnaümbruse- ja maapoliitikale ei aita kaasa raadamisele ega metsade seisundi halvenemisele.** Põhjendatud juhtudel peaks käima ELi toetusega kaasas hüvitusmeetmed, näiteks toetus metsade seisundi taastamisele, taasmetsastamisele ja/või metsastamisele.
- **Aitab partnerriikidel rakendada säästvaid metsapõhiseid väärtusahelaid ja edendada säästvat biomajandust,** võttes eeskujuks näiteks komisjoni teatise „Uus Euroopa–Aafrika kestliku investeerimise ja töökohtade loomise allianss: viime oma investeerimise ja töökohtade loomise partnerluse uuele tasandile“.
- **Töötab välja ja võtab rakendamisele mehhanismid, mis stimuleerivad väiketalunikke hoidma ja tugevdama ökosüsteemi teenuseid** ja tooteid, mida pakub säästev metsa- ja põllumajandus.

Lisaks parandab komisjon käimasolevate meetmete rakendamist järgneva abil.

- Suurendab pingutusi metsadest sõltuvate põlisrahvaste ja kohalike kogukondade õiguste toetamisel ning keskkonnaõiguste kaitsjate toetamisel kooskõlas ÜRO inimõiguste nõukogu resolutsiooniga 28/11.
- Tugevdab poliitilist ja seadusandlikku raamistikku säästva metsamajanduse ja maakasutuse planeerimise edendamiseks, võttes arvesse bioloogilist mitmekesisust ja kliimaga seotud kaalutlusi.
- Edendab metsamaastike taastamist ning taasmetsastamise projekte, mis võtavad arvesse bioloogilist mitmekesisust toetavaid ökoloogilisi põhimõtteid, kohalike

elanike õiguseid ning täiustatud ökosüsteemi teenuste pakkumisest saadavat elatist⁵⁶.

- Toetab ka edaspidi metsade kaitset metsakaitsealade loomise ja tõhusa majandamise teel, uurides samas suure kaitseväärtuse⁵⁷ ja suure süsinikuvaruga⁵⁸ kohti.
- Suurendab puitkütuste säästvat tootmist ja kasutust käsitlevate meetmete mahtu lähtuvalt ülemaailmse kliimamuutuste liidu algatusest saadud õppetundidest, edendades jätkuvalt ka teisi säästva taastuvenergia vorme.

Prioriteet 3: tõhustada rahvusvahelist koostööd metsade raadamise ja metsade seisundi halvenemise peatamiseks ning metsade taastamise soodustamiseks

ELi juhtrolli selles valdkonnas näitab tema pühendumine mitmepoolsetele tegevustele ning ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse töökava. Ainuüksi ELi tegevusel oleks metsade raadamise ja seisundi halvenemise vähendamisele ning maailma metsasuse suurendamisele vaid piiratud mõju. Seetõttu on tähtis tõhustada koostööd, soodustada järjepidevaid tegevusi ning vältida toodete puhul, mille tarneahelad võivad sisaldada raadamist, kaubanduse ümbersuunamist teistesse maailma piirkondadesse.

EL aitab mitmepoolsel ja kahepoolsel tasandil juba praegu kaasa poliitika ja standardite kavandamisele, mis käsitlevad metsade raadamist ja metsade seisundi halvenemist põhjustavaid tegureid. EL edendab peamistes rahvusvahelistes foorumites ülemaailmselt tegevust loodusvarade säästva kavandamise, maaelu arengu, toiduga kindlustatuse, säästva metsamajanduse, taasmetsastamise ning halvenenud metsaalade taastamise jaoks. Samuti teeb EL tööd valitsustevaheliste valdkonnaorganisatsioonide kaudu ning riikide, põhisidusrühmade ja algatuste, näiteks Aafrika Maapiirkondade Töörühma⁵⁹ vahel, jagades neis kogemusi ja teadmisi ning uurides võimalusi tööhõive ja tulutoovate tegevuste väljaarendamiseks. Neist meetmetest sünnib algatusi loodusvarade tõhusamaks kasutamiseks, tootes väiksema kuluga rohkem.

Suure kaubanduspartnerina panustab EL majanduskasvu ja sotsiaalmajanduslikku arengusse paljudes maailma piirkondades, edendades samas jätkusuutlikkust. Kooskõlas kohustusega aidata ELi kaubanduspoliitika kaudu kaasa ülemaailmsete tarneahelate vastutustundlikule toimimisele⁶⁰ püüab komisjon tagada, et kõik uued ELi laiaulatuslikud kaubanduslepingud sisaldavad säästva metsamajanduse ja vastutustundliku ettevõtluskäitumise sätteid ning kohustust rakendada tulemuslikult Pariisi kliimalepet. Mõned ELi praegused kaubanduslepped sisaldavad juba konkreetseid sätteid selliste metsatoodete kaubanduse edendamiseks, mis ei põhjusta raadamist ega metsade seisundi halvenemist, ning metsade kaitse ja säästva majandamise soodustamiseks⁶¹.

Põhimeetmed

Komisjon teeb järgmist:

- **Tugevdab rahvusvahelistes foorumites koostööd metsade raadamise ja metsade seisundi halvenemise peatamist ning metsade taastamist puudutava poliitika ja meetmete alal**, sealhulgas Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis (FAO), G7-s ja G20-s, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis (UNFCCC), ÜRO metsafoorumis (UNFF), bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis (CBD), ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsioonis (UNCCD), ÜRO Keskkonnaassamblees (UNEA), Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonis (OECD) ning Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO), edendades näiteks parimaid tavasid ja ühist arusaamist säästvate tarneahelate alal ning toetades nõudlike kohustuste ja õigusnormide vastuvõtmist ja rakendamist.
- **Soosib selliste kaubanduslepingute sõlmimist, mis sisaldavad metsade kaitset ja säästvat majandamist puudutavaid sätteid, ning toetavad veelgi enam selliste põllumajandus- ja metsandustoodete kaubandust, mis ei põhjusta raadamist ega metsade seisundi halvenemist.** Samuti uurib komisjon võimalusi tekitada kaubanduspartnerite jaoks stiimuleid raadamise käsitlemiseks. Komisjon suhtleb kauplajariikidega, et kiirendada ELiga sõlmitud kaubanduslepingute asjakohaste sätete rakendamist ja jõustamist, ning teeb neist kogemustest järeldusi.

Lisaks parandab komisjon käimasolevate meetmete rakendamist järgneva abil.

- Hindab säästva arengu mõjuhinnangute ning teiste asjakohaste hindamiste käigus kaubanduslepingute mõju raadamisele, lähtudes usaldusväärsetest mõjuhindamise meetoditest.
- Käsitleb tarneahelate säästvust, sealhulgas raadamise ja metsade seisundi halvenemise küsimust asjaomaste rahvusvaheliste põhitarbeainete organite⁶² kontekstis (näiteks kohvi, kakao ja puidu valdkonnas).
- Kahepoolsete arutelude käigus peamiste tarbivate ja tootvate riikidega i) jagab komisjon kogemusi ja teavet vastavate poliitiliste ja seadusandlike raamistike osas ning ii) lepib kokku ühiseid tegevusi poliitiliste edasimineku toetamiseks, lähtudes nüüdisaegsest raadamise ja metsade seisundi halvenemise mõistmisest tulenevatest teadmistest.

Prioriteet 4: suunata rahalisi vahendeid säästvama maakasutuse poole

Raadamise põhjustega toimetulekuks, säästva taasmetsastamise ja metsastamise edendamiseks ning maailma metsasuse aktiivseks suurendamiseks ja uute säästvate tavade jaoks soodsa keskkonna loomiseks on vaja olulisi investeeringuid⁶³. Rahvusvaheliselt saadakse järjest rohkem aru, et finantsturgudel on säästvama tuleviku tagamisel ning ÜRO säästva arengu eesmärkide ja Pariisi kliimaleppe rakendamise toetamisel oma roll. Nii arengutasemel tõusnud kui ametliku arenguabi saamiseks kvalifitseeruvates riikides on äärmiselt tähtis suunata põllumajandussektoris olulisi erarahavooge raadamisvabade tegevuste suunas. Samal ajal on väga oluline kõrvaldada eesmärgile vastu toimivad rahastamisstiimulid ja toetused.

Perioodil 2014–2020 on komisjon võtnud üle 500 miljoni euro ulatuses kohustusi metsade toetamiseks partnerriikides. Kuigi see on märkimisväärne summa, ei ole sellises mahus

investeeringust ilmselgelt küllalt, et täita käesoleva teatise eesmärgid. ÜRO metsafoorumi sekretariaadi andmetel⁶⁴ on ainuüksi säästava metsamajanduse rahastamisvajadus igal aastal 60–140 miljardit eurot aastas. Lisaks täiendava avaliku raha ligimeelitamisele on peamiseks probleemiks metsadega seotud investeeringute muutmine kokkusobivaks arenguga, mis on kliimamuutuse suhtes vastupanuvõimeline ja vähendab kasvuhoonegaaside heitmeid (Pariisi kliimaleppe artikkel 2).

Selles kontekstis on ELi välisinvesteeringute kava (EIP) ja piirkondlikud segarahastamisvahendid tõhus võimalus, millega võimendada erarahastust sellistes sektorites nagu energeetika, põllumajandus või taristu. Kuigi nimetatud uuenduslikud rahastamismehhanismid võivad pakkuda erasektorile huvi olulise investeeringutootlusega valdkondades, nagu säästev metsamajandus, taasmetsastamine ja metsastamine, on need metsade kaitse või süsinikuvarude ja elurikkuse säilitamisega seotud investeeringute toetamiseks vähem sobivad. Seetõttu on ka edaspidi vaja sobivaid riiklikke investeeringuid nende eesmärkide täitmiseks, et toetada tasakaalu metsade erinevate funktsioonide vahel (tootmine, kaitse, kliima, elatis, rahu ja tervis). Komisjon on võtnud ka kohustuse tagada, et InvestEU⁶⁵ jätkusuutliku taristu haru 2021.–2027. aasta rahastamisperioodi projektid edendaksid jätkusuutlikkust ega toetaks kliimamuutusi.

Mitu tähtsat sammu on juba astunud. Sellised on näiteks ELi jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava⁶⁶ ning poliitiliselt kokku lepitud regulatsioonid vähese CO₂-heitte võrdlusaluste⁶⁷ ja jätkusuutlikkusriske käsitleva teabe avalikustamise⁶⁸ kohta. Samuti kuulub selliste sammude hulka ettepanek töötada investeeringute otstarbel välja ELi taksonoomia⁶⁹ selle kindlaksmääramiseks, milliseid majandustegevusi võib lugeda oluliselt kasvuhoonegaaside heite leevendamist toetavateks ning samas ühtki keskkonnanäesmärki mitte oluliselt kahjustavateks.

Raadamisega seostatavatesse sektoritesse investeerimine võib tekitada investoritele tegevus-, õigus- ja maineriske. Seetõttu tuleks kannustada investoreid suunama äriühinguid raadamisvabade tavade või raadamisvabade tarneahelate suunas. Kogu investeerimisahela läbipaistvuse suurendamine⁷⁰ võib reaalmajanduses sellistele muutustele kaasa aidata. Muu kui finantsteabe aruandlust käsitleva direktiivi kohaselt peavad ELi suurettevõtted juba praegu avaldama muud teavet kui finantsteavet, sealhulgas keskkonna-, sotsiaal- ja inimõiguste küsimustes⁷¹. Komisjon kavatseb avaldada peagi ELi ettevõtete aruandluse raamistiku, sealhulgas muu kui finantsteabe aruandlust käsitleva direktiivi toimivuskontrolli tulemused. Vahepeal edendab komisjon parimaid tavasid ning uurib võimalust võtta vastu üldiselt tunnustatud keskkonnajuhtimise arvestuse põhimõtted, mis parandaksid veelgi ettevõtete ja finantseerimisasutuste võimalusi keskkonnamõju ja -sõltuvuste, sealhulgas raadamise ja maa seisundi halvenemise tuvastamiseks ja vähendamiseks⁷². See hõlmab ettevõtluse ja bioloogilise mitmekesisuse platvormi raames tehtavat tööd ning kõnealusest partnerlusest tuletatud ning keskkonna ja kliimameetmete programmist (LIFE) toetatud tulevase keskkonnaarvestuse platvorme.

Põhimeetmed

Komisjon teeb järgmist:

- Hindab koos ELi liikmesriikidega võimalikke **jätkusuutlikke mehhanisme metsade keskkonnahoidliku rahastamise kiirendamiseks** ning võimalusi **rahastamise** täiendavaks võimendamiseks ja kasvatamiseks – muu hulgas ühendamismehhanismide abil ja kasutades ka ELi välisinvesteeringute kava raames saadud kogemusi. Selle eesmärk oleks toetada tootjariike olemasoleva metsa kaitsel ja metsade taastamisel ning säästvasse metsamajandusse ja säästvatesse metsapõhistesse väärtusahelatesse investeerimiseks positiivsete stiimulite loomisel. Toetada partnerriike eeskätt sellise poliitika ja selliste vahendite kavandamisel ja rakendamisel, mis soodustaksid paremat maa- ja metsamajandust (näiteks eelarvepoliitika, roheline raamatupidamine, rohelised võlakirjad, maksed ökosüsteemi teenuste eest).
- **Kaalub ettevõtete aruandluse täiustamist seoses mõjuga, mida ettevõtjate tegevus avaldab raadamisele ja metsade seisundi halvenemisele** iga tulevase muu kui finantsteabe aruandlust käsitleva direktiivi⁷³ muutmise käigus, lähtudes ettevõtete aruandluse toimivuskontrolli järeldustest.

Lisaks parandab komisjon käimasolevate meetmete rakendamist järgneva abil.

- Võtta raadamisega seotud kaalutlusi arvesse selliste sektorite projektide hindamisel, milles need kaalutlused on projekti mõju hindamiseks olulised parameetrid.
- Võtab arvesse erinevate ELi ja liikmesriigi tasandil kasutatavate mõõtmismeetodite suuniseid ja täiustamist, et mõista paremini metsade väärtust ja metsariski rahastamise eripärasid.
- Võtab raadamist hoolega arvesse jätkusuutliku rahanduse tegevuskava rakendamisel, sealhulgas ELi majandustegevuste taksonoomia loomisel.

Prioriteet 5: toetada metsi ja põhitarbeainete tarneahelaid puudutava teabe kogumist, kvaliteeti ja kättesaadavust. Toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni

Tõhusa metsapoliitika jaoks on vaja usaldusväärset teavet metsaressursside, nende seisundi ning majandamis- ja kasutusviiside kohta. Samuti on vaja usaldusväärset teavet maakasutuse muutumise kohta. EL on toetanud selles valdkonnas uuringuid ja suutlikkuse parandamist ülemaailmsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil⁷⁴. Peale selle on EL toetanud raadamise ja metsade seisundi halvenemise seiret, kasutades erinevatest allikatest pärit Maa seireandmeid.

Liidu Maa seire ja jälgimise programm Copernicus annab täieliku, tasuta ja avatud juurdepääsu Sentineli satelliitide andmetele ja Copernicuse teenustest saadavale teabele. See on aidanud vähendada säästva arengu eesmärkide näitajate, näiteks säästva metsamajandamise näitaja jälgimise kulusid. Copernicus on üks peamine vahend ülemaailmsete ja riiklike metsaseiresüsteemide tõhustamiseks. Samuti rakendab komisjon ELi biomajanduse strateegiat⁷⁵, mis sisaldab biomajanduse teadmuskeskuse ja ELi biomajanduse seiresüsteemi loomist, mis hõlmaks ökosüsteeme ja nende teenuseid. Sellegipoolest **tuleb veelgi paremini ära kasutada ELi Maa seireandmeid ja tarneahela andmeid ning kombineerida teadus- ja seirevõimekust, et luua varase hoiatuse süsteem.**

Oluline on soodustada ELis raadamisvabadest tarneahelatest pärit toodete tarnimist ning peenhäälestada selle mõju hindamist, mida ELi ja teiste turgude tarbimine maailma metsadele

avaldab. Selleks tuleb **parandada kaubandusvoogude järelevalvet riikide, piirkondade ja kohalikul tasandil ning juurdepääsu ajakohasele teabele**. Viimastel aastatel on kerkinud esile mitu algatust⁷⁶, millega püütakse seda saavutada, kuid ainult mõned sellistest tarneahelate läbipaistvuse algatustest on arenenud tõeliselt kättesaadavateks platvormideks, mis suudavad anda teavet paljude erinevate poolte otsustusprotsesside jaoks.

ELi teadusuuringute raamprogramm Horisont 2020 on juba rahastanud asjaomastes valdkondades olulisi uuringuid ja uuendusi⁷⁷. Üleminekuks säästvamatele maakasutustavadele ja tarneahelatele, et peatada raadamist ja metsade seisundi halvenemist, on siiski vaja rohkem teadusuuringuid ja tõendusmaterjali. Uuringuid on vaja sellistes valdkondades nagu kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine; looduspõhiste lahenduste kindlakstegemine ja rakendamine⁷⁸; metsa ja maastiku taastamine (sealhulgas taasmetsastamine ja metsastamine); kaubavood; ning raadamise ja metsade seisundi halvenemisega seotud põhitähtsuse turujärelevalve. Komisjon tõhustab neis suundades oma tööd, milles olulisel kohal on ELi innovatsiooni- ja teadusraamistik, programm „Euroopa Horisont“. Lisaks toetab komisjon ELi parimate tavade jagamist taastuvenergia, nutika põllumajanduse ning teistes olulistes valdkondades teiste riikidega.

Põhimeetmed

Komisjon teeb järgmist:

- Arendab edasi juba olemasolevaid järelevalvevahendeid ning **loob ELi raadamise, metsade seisundi halvenemise, maailma metsasuse ja seonduvate mõjurite jälgimiskeskuse**. Selle eesmärk on hõlbustada tarneahelaid puudutava teabe kättesaadavust avaliku sektori asutuste, tarbijate ja ettevõtete jaoks.
- Uurib Copernicus REDD+ teenusekomponendi väljatöötamise otstarbekust olemasolevate ülemaailmsete ja riiklike metsaseiresüsteemide tugevdamiseks ning paneb aluse Euroopa pikaajalisele võimekusele ja juhtpositsioonile selles valdkonnas.
- **Parandab töö koordineerimist erinevate uurimisasutuste vahel**, sealhulgas Euroopa Innovatsioonipartnerluse põhi-lõuna ja lõuna-lõuna koostööraamistike kaudu. Selle eesmärk on suurendada võimekust ja aidata kaasa uurimistulemuste tõhusale kasutuselevõtule peamistes tarbija- ja tootjariikides, sealhulgas piirkondlike vaatluskeskuste toetamise teel.
- **Jagab teiste riikidega ELi uuenduslikke tavasid** ringmajanduse, säästva biomajanduse, taastuvenergia ja nutika põllumajanduse vallas ning teistes valdkondades.

Lisaks parandab komisjon käimasolevate meetmete rakendamist järgneva abil.

- Abistab tootjariike poliitiliste eesmärkide rakendamisel tehtavate edusammude, sealhulgas järgmise jälgimisel: i) Pariisi kliimaleppe riiklikult kindlaksmääratud panuse metsaga seotud komponendid; ii) raadamise ning seadusliku ja säästva põhitähtsuse tootmisega seotud kohustused; ning iii) seonduv kaubandus.

- Tõhustab jõupingutusi usaldusväärse metsavarusid ja maakasutust puudutava teabe kättesaadavuse, kvaliteedi ja ühtsuse parandamiseks, et poliitikakujundamine oleks varustatud paljude erinevate, sealhulgas partnerriikide sidusrühmade antava teabega.
- Toetab jätkuvalt ülemaailmsete⁷⁹ ja piirkondlike⁸⁰ teabesüsteemide arendamist selleks, et jälgida metsatulekahjude mõjusid, milles põleb maailmas igal aastal umbes 67 miljonit hektarit metsa⁸¹.

Kokkuvõte

Komisjon pakub välja rea esialgseid meetmeid ning teeb ettevalmistused selleks, et järgmise komisjoni juhtkond saaks kaaluda täiendavaid meetmeid ja teha nende kohta otsuseid.

Selle teatise edukaks rakendamiseks tuleb hoida pidevalt dialoogi ELi ja tema partnerite vahel kogu maailmas, kaasata tihedalt erasektorit ning konsulteerida aktiivselt kodanikuühiskonnaga, nagu täpsustatakse 2. lisas. Samuti tuleb kaasata suurel hulgal finantsressursse.

Komisjon kutsub Euroopa Parlamenti ja nõukogu toetama seda teatist ning osalema aktiivselt ja tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega selles kirjeldatud meetmetes. Komisjon jälgib meetmete rakendamist ja annab selle kohta aru ning hindab, kas need suudavad edukalt mõjutada raadamise ja metsade seisundi halvenemise põhjuseid.

¹ Metsa raadamine on metsa üleminek muule maakasutusele olenemata sellest, kas selle on põhjustanud inimesed või mitte (FAO 2018, „Ülemaailmne metsaressursside hindamine 2020. Terminid ja määratlused.“ <http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>).

² Metsa seisundi halvenemine vähendab metsa võimet pakkuda saaduseid ja teenuseid, mis tähendab, et mets on kaotanud inimtegevuse tagajärjel tavaliselt selles asukohas loodusliku metsaga seostatud struktuuri, funktsiooni, liigilise koosluse ja saagikuse. Seega pakub halvenenud mets sellises kohas vähem saaduseid ja teenuseid ning säilitab vaid piiratud määral elurikkust. Halvenenud seisundiga metsade elurikkus sisaldab peale puude palju muid elemente, mis võivad võrastikualuses taimestik domineerida. (Allikas: Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon. <https://www.cbd.int/forest/definitions.shtml> ja IPBES <https://www.ipbes.net/glossary/forest-degradation>)

³ Viis arvu metsade kohta, Maailmapank. Kättesaadav aadressil <https://blogs.worldbank.org/opendata/five-forest-figures-international-day-forests>

⁴ Vajadust vähendada metsadest ilmajäämist rõhutatakse väljaandes IPBES. 2019. Valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruanne. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz ja H. T. Ngo (toimetajad). IPBESi sekretariaat, Bonn, Saksamaa. <https://www.ipbes.net/global-assessment-report-biodiversity-ecosystem-services>.

⁵ Smith P *et al.* (2014) Põllumajandus, metsandus ja muu maakasutus („Agriculture, Forestry and Other Land Use (AFOLU)“). Avaldatud väljaandes „Kliimamuutused 2014: kliimamuutuse leevendamine. III töörühma kaastöö valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viiendale hindamisaruandele [Edenhofer O *et al.* (toimetajad)]“ („Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change“). Cambridge University Press, Cambridge, Ühendkuningriik; New York, NY, USA.

⁶ FAO. 2018. Maailma metsade seisund 2018 – säästva arengu võimalused metsades. („The State of the World's Forests 2018 – Forest pathways to sustainable development.“) Rooma. <http://www.fao.org/3/a-i9535en.pdf>

⁷ Ühinenud Rahvaste Organisatsioon. 2017. Säästva arengu eesmärkide aruanne 2017. <https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2017/TheSustainableDevelopmentGoalsReport2017.pdf>

⁸ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/forestry/forestry-explained_en

⁹ FOREST EUROPE, 2015: Euroopa metsade seisund 2015. <https://www.forest-europe.org/docs/fullsoef2015.pdf>

¹⁰ Komisjoni teatis: uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks. COM(2013) 659. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52013DC0659>. Vaata ka komisjoni aruannet ELi metsastrateegia „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks“ (COM(2018) 811) rakendamisel tehtud edusammude kohta. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52018DC0811>.

- ¹¹ Põlismets on mets, mida ei ole kunagi raiutud ning mis on arenenud looduslike mõjutuste tagajärjel ja looduslike protsesside käigus, olenemata vanusest <https://www.cbd.int/forest/definitions.shtml>
- ¹² Metsastamine on metsa loomine istutamise ja/või tahtliku külvamise teel maale, mis oli seni muu maakasutuse all ning hõlmab maakasutuse muutust mittemetsamaast metsaks (FAO 2018, „Ülemaailmne metsaressursside hindamine 2020. Terminid ja määratlused.“ <http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>). Taasmetsastamine on istutamise ja/või tahtliku külvamise teel metsa taasloomine metsana klassifitseeritud maale (*ibid.*). Metsade taastamine on määratletud meetmetena ökoloogiliste protsesside taaskäivitamiseks, mis kiirendavad metsa struktuuri, ökoloogilise funktsiooni ja elurikkuse tasemete taastumist tüüpilise kliimaks metsa tasemele (Elliott, S., D. Blakesley ja K. Hardwick, avaldatud väljaandes „Restoring Tropical Forests: a Practical Guide“ („Troopiliste metsade taastamine: praktiline juhend“). Kew Publications, London). Metsastamise ja taasmetsastamise projektid peaksid toetama ökosüsteemi saaduste ja teenuste säilitamist või parandama nende pakkumist ning peaksid tegema head kliimale, kliimamuutuse mõju leevendamisele, biomassi tootmisele, elurikkuse kaitsele, pinnase ja vee kaitsele ning erosiooni ja kõrbestumise ohjamisele, samuti vältima invasiivsete liikide sissetoomist (üle-euroopalised metsastamise ja taasmetsastamise suunised – Forest Europe, 2008).
- ¹³ Vt valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruande (2018) punkti 3.5. https://www.ipbes.net/system/tdf/2018_ldr_full_report_book_v4_pages.pdf?file=1&type=node&id=29395
- ¹⁴ Eesmärgid 5, 7, 11, 14 ja 15 on otseselt metsadega seotud.
- ¹⁵ ÜRO strateegiline metsakava 2030 sisaldab eesmärgi kogu maailmas metsasuse vähenemise tagasipööramiseks ning 2030. aastaks ülemaailmse metsasuse 3% võrra suurendamiseks.
- ¹⁶ FAO. 2016. Maailma metsade seisund 2016. Metsad ja põllumajandus: maakasutusega seotud probleemid ja võimalused. Rooma. <http://www.fao.org/3/a-i5588e.pdf>
- ¹⁷ Need ennustused põhinevad kaardil ROADLESS-FOR ning viimase 10 aasta jooksul (2009–2018) vaadeldud muutuste (raadamine ja seisundi halvenemine) kiiruse ekstrapolatsioonil – allikas JRC 2019.
- ¹⁸ Näiteks on Interpoli andmetel ebaseadusliku puidukaubanduse aastamaht 51 miljardit USA dollarit. (Keskkonnakuritegevuse kasv kui järjest suurem oht loodusvaradele, rahule, arengule ja julgeolekule – ÜRO Keskkonnaprogrammi ja Interpoli kiirreageerimishinnang).
- ¹⁹ Household Energy Access for Cooking and Heating Lessons Learned and the Way Forward (Kodumajapidamiste juurdepääs toiduvalmistamiseks ja kütteks kasutatavale energiale. Saadud õppetunnid ja edasine tegevuskava), Koffi Ekouevi ja Voravate Tuntivate; Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank / Maailmapank, 2012.
- ²⁰ ELi osa imporditud tarbimisega seotud raadamises (1990–2008) moodustab soja puhul 4,45 miljonit hektarit (Mha) (39%), palmiõli puhul 0,9 Mha, kakao puhul 0,6 Mha (27%), kohvi puhul 0,3 Mha (27%) (2018. aasta teostatavusuuring – I osa – tabel 4-3).
- ²¹ Aruanne asjaomaste toidu- ja söödakultuuride tootmise laienemise kohta kogu maailmas (COM(2019) 142) näitas ülemaailmselt palmiõli olulist laienemist suure süsinikuvaruga maadele, näiteks metsadesse. Neist andmetest oli näha laienemist ka mõne teise biokütuse toormeks oleva kultuuri osas, aga ainult teatud riikides.
- ²² Teised tooted, nagu puuvill, kohv, suhkruroog, raps, garneel (mangroovipiirkondadest), kakao ja kaevandustooted, mille ülemäärane kaevandamine ja tootmine võib samuti olulist keskkonna- ja sotsiaalset mõju avaldada.
- ²³ „Seotud raadamise“ mõistet kasutatakse raadamise sidumiseks tarbimisega. See viitab toodetud, kaubeldud või tarbitud saaduse, kauba, põhitarbeaine või teenusega (välismõjuna) seotud raadamisele.
- ²⁴ Euroopa Komisjon, 2013. ELi tarbimise mõju raadamisele: põhjalik analüüs. Lõpparuanne. Euroopa Komisjoni rahastatud ning Rahvusvahelise Rakendusliku Süsteemanalüüsi Instituudi VITO, HIVA (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving) ja International Union for the Conservation of Nature (Rahvusvaheline Looduskaitse Ühing) NL tehtud uuring.
- ²⁵ Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: „Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT) – ELi tegevuskava ettepanek“ ((KOM(2003) 251 (lõplik)).
- ²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused.
- ²⁷ http://ec.europa.eu/environment/forests/eu_comm_2019.htm

- ²⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele – toimetulek metsade raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate probleemidega, et võidelda kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse hävimise vastu (KOM(2008)645 lõplik).
- ²⁹ Komisjoni teatis: „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“. COM(2018) 773 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=COM%3A2018%3A773%3AFIN>.
- ³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001.
- ³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/new-european-consensus-development-our-world-our-dignity-our-future_en
- ³² Metsasuse aastase kao vähenemine perioodide 2005–2010 ja 2010–2015 vahel oli umbes 17% (6,6-lt Mha-lt aastas 5,5-le), nagu on leitud FAO maailma metsaressursside hinnangus (2015) ning leidsid Keenan jt väljaandes „Forest Ecology and Management“ („Metsade ökoloogia ja majandamine“) (2015) 352, 9–20.
- ³³ The global tree restoration potential („Maailma puude taastamise potentsiaal“); Science, 5. juuli 2019; kd. 365, väljaanne 6448, lk 76–79; <https://science.sciencemag.org/content/365/6448/76>
- ³⁴ Valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC) – IPCC eriaruanne mõju kohta, mis tulenevad globaalsest soojenemisest 1,5 °C võrra üle industriaalajastu eelse taseme ja sellega seotud ülemaailmse kasvuhoonegaaside heite muutumisest (IPCC 2018).
- ³⁵ „Creating forestry jobs to boost the economy and build a green future“ („Metsandustöökohtade loomine majanduse hoogustamise ja rohelise tuleviku nimel“), C.T.S. Nair ja R. Rut. FAO metsanduskomitee 19. istungjärgu erikohtumiseks 20. märtsil 2009 koostatud taustadokument „Impacts of Global Economic Turbulence on the Forest Sector“ („Globaalse majandusturbulentsi mõju metsandussektorile“).
- ³⁶ Euroopa Parlament on võtnud vastu mitu metsade ja raadamisega seotud resolutsiooni, vt näiteks Euroopa Parlamendi 11. septembri 2018. aasta resolutsioon loodusvarade läbipaistva ja vastutustundliku majandamise ning metsade kohta arenguriikides (2018/2003(INI)) http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0333_ET.pdf
- ³⁷ Vt 2019. aasta nõukogu järeldused ELi metsastrateegia rakendamisel tehtud edusammude ja uue metsade strateegilise raamistiku kohta (<https://www.consilium.europa.eu/media/39173/ccs-on-forestry-st08609-en19.pdf>); 2014. aasta New Yorgi deklaratsioon metsade kohta, 2015. aasta Amsterdami deklaratsioon, 2018. aasta Katowice ministrite deklaratsioon metsade ja kliima kohta; sajad äriühingud on võtnud kohustusi raadamise kõrvaldamiseks oma tarneahelatest (<http://www.supply-change.org/>); samuti on asjakohane hiljutine kakao ja metsade algatus.
- ³⁸ Komisjoni teatis: „Meie elukindlustus, meie looduskapital: ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020“ (COM(2011) 244) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A52011DC0244>
- ³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnanalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>
- ⁴⁰ https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_et
- ⁴¹ Teatud süsiniku- ja liigirikkad looduslikud ökosüsteemid, näiteks turbaala ja savann, ei vasta metsade määratlusele, kuid neid mõjutab põllumajandustootmine ja need on suures ohus.
- ⁴² Lisateavet 2014. ja 2017. aasta konverentside kohta võib saada aadressil <http://ec.europa.eu/environment/forests/deforestation.htm>.
- ⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta.
- ⁴⁴ Komisjoni 13. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 selliste maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kindlaksmääramise osas, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale, ning maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste sertifitseerimise osas (ELT L 133, 21.5.2019, lk 1–7).
- ⁴⁵ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/eutr_guidance.zip
- ⁴⁶ http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm
- ⁴⁷ Food in the Anthropocene: the EAT–Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems. (Antropotseeni toit: EAT–Lanceti komisjoni ülevaade säästvatest toidusüsteemidest saadavate tervislike dieetide kohta) <https://www.thelancet.com/commissions/EAT>

- 48 Komisjoni jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava.
- 49 Väärtusahela analüüs arengualgatuse jaoks (VCA4D). <https://europa.eu/capacity4dev/value-chain-analysis-for-development-vca4d->
- 50 Lia *et al.* (2019). The economic contribution of the world's forest sector („Maailma metsandussektori panus majandusse“), Forest Policy and Economics, kd 100, märts 2019.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1389934118300753?via%3Dihub>
- 51 <https://europa.eu/capacity4dev/public-environment-climate/documents/scp-evaluation-final-report-full-package-publications>
- 52 Kogukondade majandatavates metsades on tõendite kohaselt Boliivias, Brasiilias ja Colombias kogetud raadamise vähenemist (Stevens *et al.* 2014; Blackman ja Veit 2018).
- 53 Kuigi 86% maailma metsadest kuulub riigile, majandatakse praktikas maailmas umbes 60% maast ja ressurssidest tavapärase reeglite alusel, millest vähem kui viiendik on ametlikult tunnustatud.
- 54 Riikliku toiduga kindlustatuse raames maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundlikku majandamist käsitlevates vabatahtlikes suunistes nähakse ette vastutustundliku omandi haldamise põhimõtted ja rahvusvaheliselt tunnustatud käitumisreeglid. Neis on esitatud raamistik, mida riigid võivad enda strateegiate, poliitika, õigusaktide, programmide ja tegevuste väljatöötamisel kasutada. Suunised võimaldavad valitsustel, kodanikuühiskonnal, erasektoril ja kodanikel otsustada, kas nende kavandatavad meetmed ja teiste meetmed vastavad tunnustatud tavadele.
- 55 Komisjoni teatis: ELi tegevuskava looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks (COM(2016)87).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2016:87:FIN>.
- 56 Koordineerituna olemasolevate algatuste nagu Bonni väljakutsega: <http://www.bonnchallenge.org/> ning New Yorgi deklaratsiooniga metsade kohta ning ülemaailmse metsade ja maastiku taastamise partnerlusega: <http://www.forestlandscaperestoration.org/>.
- 57 Suurte kaitseväärtuste ehk riigi, piirkonna või ülemaailmsel tasemel äärmiselt oluliseks peetavate bioloogiliste, ökoloogiliste, sotsiaalsete või kultuuriliste väärtuste alusel määratletud ala:
<https://hcvnetwork.org/>.
- 58 Suure süsinikuvaru lähenemisviis on meetod, mis eristab kaitstavaid metsaalasid halvenenud seisundiga maadest, millel on väike süsinikuvaru ja vähe elurikkust ning mida võib arendada:
<http://highcarbonstock.org/>.
- 59 Vt https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/report-tfra_mar2019_en.pdf. Teised selle valdkonna algatuste näited on troopiliste metsade ühing, kestliku kaubanduse algatus, Marrakechi deklaratsioon palmiõli kohta, kakao ja metsade algatus, kaevandustööstuste läbipaistvuse algatus ning maailma kestliku arengu ärinõukogu rehvitööstuse projekt loodusliku kautšuki valdkonnas.
- 60 Kooskõlas komisjoni teatisega „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)497).
- 61 Vt näiteks 21. aprillil 2018 välja kuulutatud ELi-Mehhiko lepingu põhimõtteid.
- 62 Näiteks Rahvusvaheline Troopilise Puidu Organisatsioon, Rahvusvaheline Kakaoorganisatsioon ja Rahvusvaheline Kohviorganisatsioon.
- 63 Climate Focus (Kliimafookus). (2017). Progress on the New York Declaration on Forests: Finance for Forests - Goals 8 and 9 Assessment Report („Edusammud New Yorgi metsade deklaratsiooni elluviimisel: metsade rahastamine – hindamisaruande eesmärgid 8 ja 9“). Koostanud Climate Focus koostöös New Yorgi metsade deklaratsiooni hindamispartneritega Kliima ja Maakasutuse Ühingu toetusel.
- 64 B. Singer „Financing Sustainable Forest Management in Developing Countries: The Case for a Holistic Approach“ („Säästva metsamajanduse rahastamine arengumaades: tervikliku lähenemisviisi võimalus“), International Forestry Review 18(1), 96–109, (1 märts 2016). <https://doi.org/10.1505/146554816818206159>.
- 65 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse InvestEU programm (COM/2018/439 final).
- 66 COM(2018) 97.
- 67 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 vähese CO₂-heite ja CO₂-heite mõju vähendamise võrdlusaluste osas (COM(2018) 355 final).

-
- ⁶⁸ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb jätkusuutlikke investeeringuid ja jätkusuutlikkusriske käsitleva teabe avalikustamist ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/2341 (COM(2018) 354 final).
- ⁶⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse jätkusuutlike investeeringute soodustamise raamistik (COM(2018) 353 final).
- ⁷⁰ Vt muudetud aktsionäride õiguste direktiiv (EL) 2017/828 ja komisjoni ettepanek (COM(2018) 354 final) jätkusuutlikkust puudutava teabe avaldamise kohta investorite poolt, mille eesmärk on aidata kaasa läbipaistvuse parandamisele.
- ⁷¹ Direktiiv 2014/95/EL muu kui finantsteabe ja mitmekesisust käsitleva teabe avalikustamise kohta. Sellega seoses uuendab komisjon 2019. aasta 2. kvartali lõpuks mittesiduvaid suuniseid (C/2017/4234), eriti seoses kliimaga seotud teabe aruandlusega, ning rõhutab seoseid raadamisega.
- ⁷² Näiteks ettevõtete loodusvarade arvestustava, mida toetab maailma kestliku arengu ärinõukogu, selle looduskapitali protokoll ning seonduvad avaliku ja erasektori partnerlused.
- ⁷³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (EMPs kohaldatav tekst).
- ⁷⁴ Toetatud on näiteks FAO maailma metsaressursside hinnangut (www.fao.org/forest-resources-assessment/en/), teedevaba metsa projekti ROADLESS-FOR (<https://forobs.jrc.ec.europa.eu/roadless/>), Kesk-Aafrika vaatluskeskust (<http://www.observe-comifac.net>), Kagu-Aasia prototüüpe (www.rfo-sea.org/), Ida-Aafrika prototüüpe (<http://apps.rcmr.org/ofesa>) ning REDD+ seire, aruandluse ja kontrolli tööharu.
- ⁷⁵ Komisjoni teatis: „Kestlik biomajandus Euroopas: majanduse, ühiskonna ja keskkonna vaheliste sidemete tugevdamine“ (COM/2018/673 final) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0673>.
- ⁷⁶ Näiteks algatus TRASE („Läbipaistvad tarneahelad jätkusuutliku majanduse nimel“) ning Maailma Loodusvarade Instituudi ülemaailmse metsaseire põhitarbeainete platvorm.
- ⁷⁷ Näiteks ELi ja Aafrika teadus- ja innovatsioonipartnerlus toiduga ja toitumisealase kindlustatuse ja säästva põllumajanduse alal (FNSSA), 2016. aasta fondi ERA-NET Cofund algatus LEAP-Agri ning käimasoleva 2019. aasta konkursi LC-SFS-34-2019 teema: „Toidusüsteemid Aafrikas“.
- ⁷⁸ Looduspõhiste lahenduste all mõeldakse kulutõhusat elukorraldust, mis saab eeskuju ja tuge looduselt, toovad samal ajal kasu nii keskkonnale kui ka sotsiaalsest ja majanduslikust seisukohast ning aitavad kindlustada vastupanuvõimet.
- ⁷⁹ Ülemaailmne metsatulekahjude teabesüsteem (<http://gwis.jrc.ec.europa.eu>).
- ⁸⁰ Euroopa metsatulekahjude teabesüsteem (<http://effis.jrc.ec.europa.eu>).
- ⁸¹ FAO maailma metsaressursside 2015. aasta hinnang ning van Lierop jt (2015) väljaandes „Forest Ecology and Management“ („Metsade ökoloogia ja majandamine“) nr 352, 78–88.